

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 350242
Documentnummer: 371406

Datum: 12 juni 2023

Portefeuille(s): Natuur en Water

Portefeuillehouder(s): L. Hillebregt-de Valk

Contactpersoon: A.M. Kleine Staarman

Tel.nr.: 318

Emailadres: a.kleinstaarman@dronten.nl

Onderwerp Gebiedsgerichte aanpak Landelijk gebied Flevoland

Context

X Actuele bestuurlijke aangelegenheid

Korte samenvatting

Met het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) heeft het Rijk de twaalf provincies gevraagd om vóór 1 juli 2023 een (concept) ontwerpversie van een Provinciaal Programma Landelijk Gebied op te stellen. In Flevoland zijn in het Flevolands Programma Landelijk Gebied (FPLG) de hoofddoelen herstel van de biodiversiteit in combinatie met een toekomstbestendige landbouw. Onze gemeente heeft met het initiatief “Levend Groen Dronten” bijgedragen aan de inhoud van het FPLG en een start gemaakt met de voorbereiding van een duurzame toekomst ons landelijk gebied.

Waarom een Flevolands Programma Landelijk Gebied?

Het FPLG beschrijft de wijze waarop de provincie Flevoland samen met de Flevolandse samenleving en de medeoverheden invulling geven aan het verzoek van het Rijk om vóór 1 juli 2023 een (concept) ontwerpversie van een FPLG op te stellen om uitvoering te geven aan het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG).

In het Flevolands Programma Landelijk Gebied (FPLG) zijn de hoofddoelen herstel van de biodiversiteit in combinatie met een toekomstbestendige landbouw. Voor herstel van de biodiversiteit gaat het om het voortbestaan van planten en dieren, maar in de kern ook om onze leefbaarheid en gezondheid, de kwaliteit van ons drinkwater en onze lucht, en het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering. Onlosmakelijk daarmee verbonden is het behoud van een landbouwsector die past binnen de grenzen van het natuurlijk systeem en bijdraagt aan de leefbaarheid van het platteland. Daarbij is oog voor de menselijke maat, voor de eigenheid en kwaliteit van Flevoland en de betekenis van Flevoland binnen en buiten onze landsgrenzen als landbouw- en natuurgebied van wereldklasse.

Het landelijk gebied van Nederland, ook dat van Flevoland, staat onder grote druk door vraagstukken die onder meer voortkomen uit intensief land- en watergebruik en door klimaatverandering. Het FPLG brengt de belangen van natuur, water, klimaat en samenleving samen, zodat we kunnen toewerken naar een toekomstbestendig landelijk gebied waar het goed wonen, werken, recreëren en voedsel produceren is. Een brief van de provincie Flevoland over Gebiedsgerichte aanpak Landelijk gebied Flevoland d.d. 16 februari 2023 (350242) is ter informatie bijgevoegd.

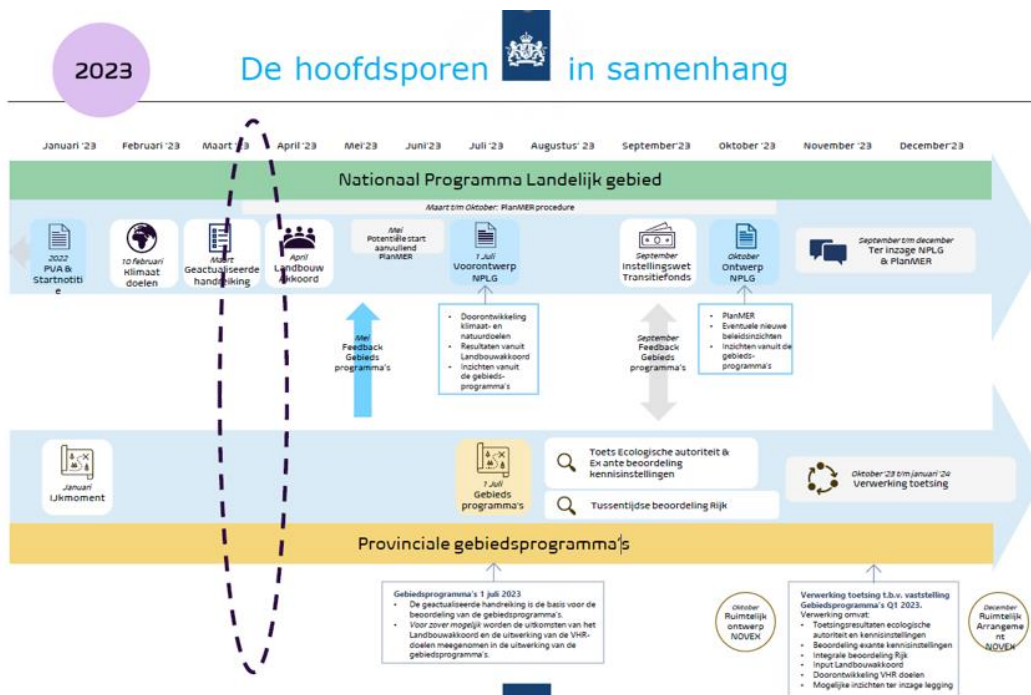
Met het bijgevoegde initiatief “Levend Groen Dronten” heeft onze gemeente een belangrijke bouwsteen en bijdrage voor het FPLG. Het initiatief “Levend Groen Dronten” omvat vier maatregelen:

1. de groenblauwe nerven
2. de groene randen
3. de groene longen
4. het groene brein

Deze maatregelen geven voor onze gemeente invulling aan herstel van de biodiversiteit in combinatie met een toekomstbestendige landbouw.

Vervolgstappen FLPG

In onderstaand schema zijn de hoofdsporen van het FLPG proces in samenhang weergegeven. Op 1 juli 2023 is de volgende belangrijke stap met het voorontwerp NPLG/(concept) ontwerpversie FPLG. Een proces, waarbij landelijk en provinciaal nog politieke keuzes gemaakt moeten worden. Het (concept) ontwerpversie FPLG is naar verwachting 16 juni 2023 openbaar.

(bron: Webinar NPLG gebiedsprogramma's Donderdag 30 maart 2023)

Vervolg

In het derde kwartaal wordt u in (een) informerende sessie(s) nader geïnformeerd over de ontwikkelingen landelijke gebied zoals verzocht in de motie van 22 december 2022. Dit overeenkomstig uw Strategische raadsagenda 2022 – 2026 van 22 september 2022, waar u als kader voor Toekomstbestendig landelijk gebied heeft besloten om de regie te houden. Voor dit kader vraagt u om een nieuwe visie op het landelijk gebied, waarbij nieuwe functies plek krijgen zonder dat het oorspronkelijk karakter en aard van de Flevopolder verdwijnen en wordt geïnvesteerd in een vitaal Platteland.

Rol gemeenteraad en college

Voor de verdere uitvoering van het FPLG zult u als raad zowel bij nieuwe en/of afwijkende kaders als ook bij uw budgetterende rol de besluitvormende en kader stellende rol hebben. De besluitvorming van programma's in het kader van het FPLG is daarbij een bevoegdheid van ons college, waarbij uiteraard actief afstemming met u wordt gezocht.

Tot slot

Uw *Brandbrief stop ongewenste opkoop stikstofruimte* van 22 december 2022 (319886) aan de Ministers van I&W en LNV is beantwoord door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (368680) in een brief d.d. 21 maart 2023.

Bijlagen

Bijlage(n) bij deze raadsinformatiebrief:

1. Initiatief "Levend Groen Dronten" (421779)
2. *Brandbrief stop ongewenste opkoop stikstofruimte* van 22 december 2022 (421810)
3. Brief van de provincie Flevoland over Gebiedsgerichte aanpak Landelijk gebied Flevoland d.d. 16 februari 2023 (350202)
4. Brief van Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit d.d. 21 maart 2023 (421815)

De Secretaris,
J.D. Pruim

De Burgemeester,
drs. J.P. Gebben

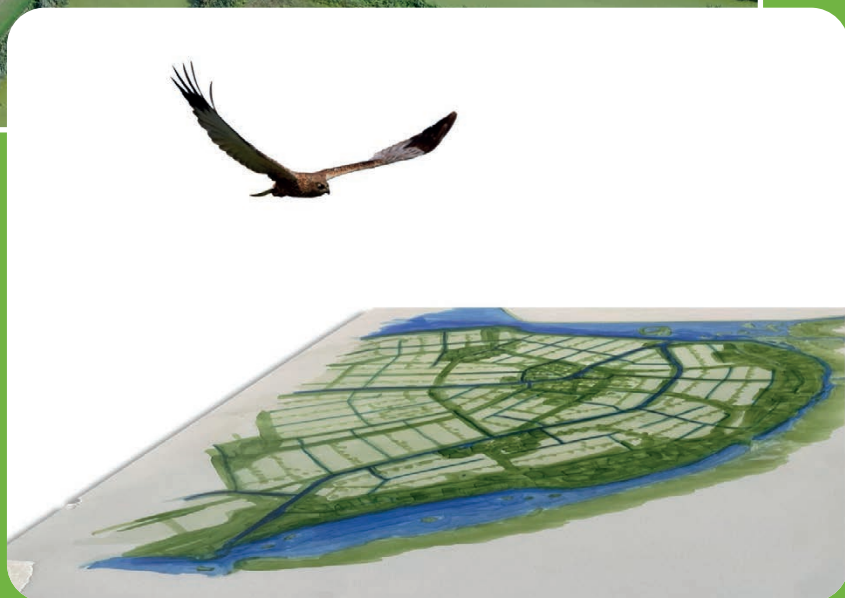

Levend Groen Dronten

Initiatief in het kader van de Flevolandse uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied

Foto: Ketelmeerdijk, Swiftervaart

Indiener: gemeente Dronten

Contactpersonen: Arno Kleine Staarman en Erwin Zwaan

April 2023

Levend Groen Dronten

Initiatief in het kader van de Flevolandse uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied

Introductie

Met het initiatief “Levend Groen Dronten” wordt het landelijk gebied van de gemeente Dronten voorbereid op een duurzame toekomst. Het eindbeeld is een prachtig, robuust en vitaal gebied van 50 tinten groen dat wordt doorontwikkeld door de Drontense akkerbouwers. De nieuwe Green Campus levert de benodigde kennis.

De waterkwaliteit is verbeterd, stikstofemissies en het gebruik van gewasbescherming zijn verminderd en de biodiversiteit floreert. Door verbeterde en nieuwe groenstructuren profiteren Drontenaren en bezoekers van een gezonde en op klimaatverandering aangepaste leefomgeving, zowel in de kernen als in het buitengebied.

Structuur van vaarten, tochten & sloten

Kenschets van het gebied

Het landelijk gebied van de gemeente Dronten heeft rechthoekige agrarische kavels van 1000 bij 300 meter die met elkaar verbonden zijn door een fijnmazig netwerk van vaarten en tochten. Hiermee doet het gebied denken aan de structuur van een blad met nerven. Het gebied heeft een oppervlakte van circa 42.000 hectare en er zijn ruim 400 agrarische bedrijven actief. Voor het overgrote deel gaat het om akkerbouwers die steeds vaker natuurinclusief werken (inmiddels circa 200 bedrijven).

De maatregelen

Het initiatief “Levend Groen Dronten” omvat vier maatregelen. Hieronder een overzicht:

Maatregel 1: de groenblauwe nerven

Momenteel zijn de vaarten, tochten en sloten eendimensionaal vormgegeven voor het optimaal afvoeren van water, met een harde overgang naar het aangrenzende agrarische gebied. Via de maatregel “groenblauwe nerven” wordt een robuust ecosysteem met geleidelijke overgangen en natte groenstroken gemaakt (zie figuur 1). Door meer ruimte te geven aan dit robuuste ecosysteem, zal de bodem- en waterkwaliteit voor zowel de landbouw als de natuur worden versterkt. Dit gebeurt door het aanpassen van de watergangprofielen en het planten van houtige gewassen mogelijk te maken. Op deze manier wordt een oppervlakte van maximaal 960 hectare anders ingericht. Uiteindelijk bepaalt de grondeigenaar welke inrichting er komt, en hoe breed de stroken worden.

Figuur 1 Visualisatie van de huidige en toekomstige situatie groenblauwe nerven

Maatregel 2: de groene randen

Met de maatregel “groene randen” worden de Drontense randmeerbossen gericht versterkt en uitgebreid, door het binnendijks aanleggen van bos- en natuurgebieden en door buitendijkse natuurontwikkeling waarmee geleidelijke overgangen naar het achterliggende gebied worden gemaakt. Voor welke vorm gekozen wordt is afhankelijk van de specifieke locatie, en van de voorkeuren van de betreffende grondeigenaar. In totaal is hiermee buitendijks maximaal circa 280 ha aan nieuwe natte natuur te realiseren. Binnendijks gaat het maximaal om circa 190 ha.

Figuur 2 Visualisatie groene randen

De maatregelen

Het initiatief “Levend Groen Dronten” omvat vier maatregelen. Hieronder een kort overzicht.

Maatregel 3: de groene longen

De maatregel “groene longen” richt zich op het herstellen, versterken en uitbreiden van de dorpsbossen rondom de kernen Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen en het versterken van de groene dooradering richting deze kernen. Bij nieuwe woonwijken zoals Dronten Zuid komen nieuwe dorpsbossen, afgestemd op de bestaande groenstructuren. Voor de versterking van de bestaande dorpsbossen en groene randen is maximaal 180 ha nodig. De uitbreiding van Dronten Zuid zal voor circa 50% uit bos gaan bestaan.

Figuur 3 Visualisatie Groene longen

Maatregel 4: het groene brein

De maatregel “het groene brein” is doorontwikkeling van de gebiedsvisie “Van Eiland naar Wijland” uit 2012 die betrekking heeft op een terrein van circa 640 ha tussen Dronten en Lelystad langs de Lage Vaart en de Wisentweg. De boerderij van de toekomst, de Warmonderhof, Aeres farms, Aeres campus en het Wisentbos zijn hier onderdeel van. Hiermee ontstaat in het hart van de gemeente een natuurinclusieve Green Campus waar nieuwe kennis ontwikkeld wordt. Twee kansrijke initiatieven die op deze campus een plek kunnen krijgen:

- De doorontwikkeling van de Levende Genenbank van Nederland (circa 100 ha) die een centrale rol kan gaan spelen in de teelt van inheems plantmateriaal, zowel voor de hierboven opgesomde maatregelen als voor vergelijkbare initiatieven elders in het land.
- De realisatie van een Innovatiehub, waarmee duurzame technologische innovaties uit de akkerbouwpraktijk worden ontwikkeld. Hierbij kan direct worden ingespeeld op vragen van Drontense ondernemers, in een kruisbestuiving tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven. De ontwikkelde kennis kan bovendien regionaal, landelijk én internationaal worden uitgevent.

Figuur 4 Visualisatie het groene brein

Doelbereik

Zowel ecologisch als sociaaleconomisch

De natte groenstroken die centraal staan in “groenblauwe nerven” geven invulling aan de doelstelling van 10% groenblauwe dooradering. Er ontstaat nieuw leefgebied voor Europees beschermde plant- en diersoorten en de groenstroken halen nutriënten uit de bodem waardoor er minder uitspoeling plaatsvindt en de waterkwaliteit verbetert. Door de beplanting te benutten als bodemverbeteraar zijn bovendien minder kunstmest en bestrijdingsmiddelen nodig. Verder kan door de herinrichting water langer worden vastgehouden. Ook draagt het planten van bomen significant bij aan de Flevolandse bossenstrategie en de mitigatie van broeikasgassen. Sociaaleconomisch gezien verrijkt de teelt van bodemverbeteraar het verdienmodel van de agrarische ondernemers en kan het kansen bieden voor nieuwe bedrijvigheid. De heringerichte tochten en vaarten vormen tenslotte een aantrekkelijk decor voor (water)recreatie.

De realisatie van “groene randen” draagt via versterken en uitbreiden van de binnen- en buitendijkse natuurgebieden bij aan de realisatie van de Europese natuurdoelen en aan een verbetering van de waterkwaliteit. Nieuw bos draagt bovendien bij aan de bossenstrategie. Tot slot ontstaan met het aanleggen en versterken van buitendijkse natuur natuurlijke vooroevers die een dijkversterkende werking hebben. Dit verhoogt de waterveiligheid van oostelijk Flevoland.

Ook de maatregel “groene longen” draagt bij aan de Europese natuurdoelen en aan de Flevolandse bossenstrategie. Daarnaast wordt de groenblauwe dooradering versterkt. Belangrijk is de rol die de groene longen gaan vervullen als natuurlijke “airco” in tijden van hittestress. Tenslotte heeft beoogde vergroening andere positieve gezondheidseffecten en wordt de recreatieve structuur van de gemeente versterkt, wat tevens kansen biedt voor ondernemers.

Hoewel het ontwikkelen van “het groene brein” natuurinclusief wordt uitgevoerd (met een positief effect op de biodiversiteit van het campusterrein) zit de meerwaarde van deze maatregel met name in het scheppen van essentiële randvoorwaarden: nieuwe kennis die bijdraagt aan het realiseren van de NPLG doelen en het op grote schaal telen van inheems plantmateriaal. De maatregel heeft daarmee een strategisch belang dat het gemeentelijke niveau overstijgt. De sociaaleconomische baten voor zowel de gemeente Dronten (bijvoorbeeld qua werkgelegenheid en het aantrekken van nieuwe studenten) en voor Nederland als gidsland op het gebied van agrarische kennis zijn evident.

Participatie

De gemeente Dronten is de trekker van het initiatief en treedt op als coördinator. Daarnaast is een brede waaier aan partijen betrokken. Het gaat om kennisinstituten (Aeres Dronten, WUR, Warmonderhof, AgroFoodCluster), het Waterschap Zuiderzeeland, landbouworganisaties (FAC, LTO Noord, BDEKO), natuurorganisaties (Landschapsbeheer Flevoland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Stichting Flevolandenschap, IVN) en . Bewonersbelangen (dorpsbelangen Biddinghuizen, dorpsbelangen Swifterbant, Stichting participatie Wisentbos, OFW)

De buurgemeenten hebben aangegeven een soortgelijke aanpak te overwegen. Verder is betrokkenheid vanuit het Rijk gewenst (met name van het RVB en RWS).

Daarnaast is een essentiële rol weggelegd voor de akkerbouwers uit de gemeente Dronten. Zij zijn het die het hart van het voorstel moeten dragen door te laten zien dat een gezonde, duurzame bedrijfsvoering hand in hand kan gaan met een robuust florerend ecosysteem. Wij vertrouwen erop dat de Drontense ondernemers, de pioniers van het verleden, deze pioniersrol ook in de nabije toekomst met verve gaan vervullen. Daarbij vinden ze de overheid aan hun zijde.

Kostenraming

Realisatie van “Levend Groen Dronten” gaat naar verwachting circa € 585 miljoen kosten:

- De groenblauwe nerven: € 300 miljoen, voor verdere planuitwerking, aankoop en / of eenmalige afwaardering van de grondwaarde, inrichting en beheer, bedrijfsondersteuning en borging van de begeleidende afspraken.
- De groene randen: € 140 miljoen, voor verdere planuitwerking, aankoop afwaardering van de grond, inrichting en beheer.
- De groene longen: € 90 miljoen, voor verdere planuitwerking, aankoop / afwaardering van de grond, inrichting en beheer.
- Het groene brein: € 45 miljoen, voor verdere planvorming, aankoop, inrichting en beheer van het terrein, faciliteren van geïnteresseerde ondernemers, bijdrage aan vastgoedontwikkeling.
- Projectorganisatie: € 10 miljoen.

Risico-opslag 10%: € 59 miljoen. Afwijkingspercentage 25% : € 146 miljoen

'We gaan Dronten meer Dronten maken'

citaat: Peter van Bergen, wethouder gemeente Dronten

AANTEKENEN

Ministerie van I&W
t.a.v. de heer M.G.J Harbers
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag

Ministerie LNV
t.a.v. mevrouw C. van der Wal
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Datum	19 december 2022
Kenmerk	Zaak Klik of tik om tekst in te voeren.
Documentnummer	Klik of tik om tekst in te voeren.
Contactpersoon	
Verzenddatum	21-12-2022
Onderwerp	Brandbrief stop ongewenste opkoop stikstofruimte

Geachte excellentie,

Onlangs bereikte ons, ook via de media, signalen dat de zogenaamde stikstofruimte in Nederland voor commerciële doeleinden wordt opgekocht. Deze signalen hebben u ook ongetwijfeld bereikt.

Er is momenteel onrust in onze gemeente Dronten over het opkopen van deze stikstofruimte door belanghebbende private partijen, zonder dat gemeenten hierin gekend worden en de kans krijgen integrale afwegingen te maken over de inzet van stikstofruimte. Als lokale volksvertegenwoordigers willen wij onze zorgen, en die van onze inwoners en ondernemers, nadrukkelijk onder uw aandacht brengen.

Wij doen daarom een dringende oproep aan u om in te grijpen en samen met lokale overheden, waaronder de gemeenteraad en het college van B&W van Dronten, de stikstofruimte te verdelen. Daar zijn uiteindelijk alle betrokken partijen mee gediend.

Wat de gevolgen van deze acties zijn voor de provincie Flevoland in het algemeen en de gemeente Dronten in het bijzonder kunnen wij onvoldoende overzien, waarbij wij als volksvertegenwoordigers wel lokaal de belangen moeten kunnen afwegen. Daarom past zorgvuldigheid om de schaarse stikstofruimte ook lokaal inzetbaar te krijgen voor onze Drontense inwoners, agrariërs, bedrijven, dieren en natuur. Wij roepen hierbij op tot centrale regie op de opkoop met en voor lokaal handelingsperspectief.

Uw reactie vernemen we graag.

Hoogachtend,

Voltallige Raad van de gemeente Dronten,

Het college van burgemeester en wethouders van Dronten,

LOGO's

DIV
17 FEB. 2023

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

College van burgemeester en wethouders van de
gemeente Dronten
Postbus 100
8250 AC DRONTEN

Verzenddatum
16 FEB. 2023

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
3066841

Onderwerp

Gebiedsgerichte aanpak Landelijk gebied Flevoland

Geacht college,

Het landelijk gebied van Flevoland betekent veel voor ons. We wonen, werken en recreëren er en produceren er voedsel. Het is ons groot goed. Maar we staan ook voor grote uitdagingen op het gebied van bodem en water, natuur inclusief stikstof en klimaat. Niet alles kan overal.

Op 10 juni 2022 is de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) van het Rijk verschenen. Daarin wordt geconstateerd dat er een transitie in het landelijk gebied nodig is. In het kader van het NPLG is de provincie Flevoland, net als alle provincies, gevraagd om op 1 juli 2023 een gebiedsprogramma landelijk gebied in te dienen bij het ministerie van LNV. Daarbij is verzocht het wettelijk verplichte Gebiedsplan stikstof dat ook op 1 juli 2023 gereed moet zijn, een onderdeel van het gebiedsprogramma te laten zijn.

Bij deze willen we u informeren over de aanpak die ons college van Gedeputeerde Staten voor ogen staat om te komen tot het gebiedsprogramma. U kunt de informatie uit deze brief over de gebiedsgerichte aanpak Landelijk gebied Flevoland gebruiken om uw raad/algemene vergadering te informeren. Daarbij kan de provincie desgewenst faciliteren.

Naast de vraag van het Rijk om een provinciaal programma landelijk gebied op te stellen, heeft het Rijk nog meer vragen aan de provincies gesteld over verschillende opgaven waarvoor de provincies de 'ruimtelijke puzzel' moeten gaan leggen. Die vragen en de 'ruimtelijke puzzel' maken deel uit van de Strategische Agenda Flevoland. De Strategische Agenda wordt als inbreng voor het programma landelijk gebied gehanteerd.

Hierna wordt ingegaan op:

- Een gebiedsprogramma Landelijk gebied Flevoland
- Proces: de Flevolandse aanpak
- De Regietafel Stikstof wordt verbreed naar een Regietafel Landelijk Gebied Flevoland

Samenvattend overzicht regionale doelen Rijk-NPLG

Het Rijk heeft in de startnotitie NPLG van 10 juni 2022 de nationale doelen voor natuur, water en klimaat indicatief beschreven. Op 25 november 2022 is het ontwikkeldocument NPLG gepubliceerd waarin deze nationale doelen verder worden geconcretiseerd. Een aantal doelen worden in de aankomende periode nog verder aangescherpt en/of vertaald naar de individuele provincies. Hieronder staat de tabel uit het ontwikkeldocument NPLG.

Tabel uit: Ontwikkelddocument Nationaal Programma Landelijk Gebied van 25 november 2022

Natuur	Water	Klimaat (broeikasgassen)
30% natuurherstel Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) (2030) Richtinggevende landelijke areaal- en kwaliteitsopgave natuur tbv 30% VHR en de gunstige staat van instandhouding (gSvl)	Concentraties nutriënten (P en N) in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen aan wettelijke normen (2027)	Emissiereductieopgaven broeikasgassen veenweiden voor 6 provincies (2030), als onderdeel van de nationale opgave Broeikasgassen landgebruik optellend tot 1 Mton CO ₂ eq (2030)
Per provincie een (richtinggevende) ruimtelijke vertaling van benodigde stikstofreductie. Deze inzet is onderdeel van de totaal benodigde stikstofreductie die nodig is voor de landelijke doelen: • 2025: 50% areaal met stikstof gevoelige habitats binnen N2000 onder de kritische depositiewaarde • 2030: 74% areaal met stikstof gevoelige habitats binnen N2000 onder de kritische depositiewaarde	Concentraties gewasbeschermingsmiddelen in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen aan wettelijke normen (2027)	Landelijke emissiereductieopgave broeikasgassen voor de veehouderij en akkerbouw (mestaanwending in de akkerbouw) van 5 Mton CO ₂ eq (in 2030). Nog te verdelen per provincie, op basis van een nog nader te bepalen verdeelsleutel. Om te voldoen aan de Global Methane Pledge dient met het NPLG in de veehouderij en akkerbouw een methaanemissiereductie van minimaal 3,82 Mton CO ₂ eq. te zijn gerealiseerd in 2030.
Areaal opgave per provincie voor nieuw bos (2030), optellend tot 37.400 ha	Grondwaterlichamen voldoen aan de norm voor een goede kwantitatieve toestand (2027)	Landelijke koolstofvastlegging in bomen/bos/natuur van 0,4 – 0,8 Mton CO ₂ eq en in landbouwbodems van 0,5 Mton CO ₂ eq (2030) (Bomen/ bos/natuur gerealiseerd via bossenstrategie).
Resterende opgave areaal per provincie voor Natuur netwerk Nederland (NNN), optellend tot 40.571 ha (2027)	Beleid, inrichting en beheer aangepast aan het veranderende klimaat. Schade en ontwrichting door weersextremen zoveel mogelijk beperken (2050)	
Hydrologische condities N2000-gebieden op orde (2027)		
10% groenblauwe dooradering (2050), waarvan de helft van de opgave in 2030 gerealiseerd is		

Blauw	bekend en vastgesteld
Oranje	indicatief bekend gemaakt via de startnotitie NPLG
Geel	Nationaal doel geactualiseerd of nieuw (indicatief) bekend gemaakt via Kamerbrief NPLG november 2022). De verdeling van deze opgaven naar provincies volgt begin 2023.

Gebiedsprogramma Landelijk gebied Flevoland

In het provinciaal gebiedsprogramma landelijk gebied Flevoland wordt geschetst hoe te komen tot een toekomstbestendig landelijk gebied, waar voedsel wordt geproduceerd en het goed wonen, werken en recreëren is. Een toekomstbestendige landbouw en het herstellen van de biodiversiteit zijn hiervoor de belangrijkste doelen. In het provinciale gebiedsprogramma worden de verschillende nationale, regionale en lokale vraagstukken en oplossingsrichtingen in samenhang gebracht.

In het kader van het NPLG vraagt het Rijk de provincies aan te geven hoe een aantal Europese verplichtingen op het terrein van natuur – waaronder de stikstofproblematiek -, water en klimaat gerealiseerd kunnen worden.

Voor een deel heeft het Rijk de Europese verplichtingen vertaald naar provinciaal niveau. Er komt echter nog een aantal concretisering, zoals de doelen voor klimaat. Het Rijk hoopt deze binnenkort bekend te maken. Bijgevoegd is een overzicht van de NPLG-doelstellingen voor zover deze nu bekend zijn en wat de stand van zaken daarvan is in Flevoland.

Het Rijk stelt in het Transitiefonds Landelijk Gebied gelden beschikbaar voor het realiseren van die (inter)nationale doeleinden. Het gaat om een bedrag van circa 24 miljard voor alle provincies gezamenlijk. Om aanspraak te kunnen maken op die gelden moeten de provincies uiterlijk 1 juli 2023 een gebiedsprogramma hebben ingediend.

Binnen Flevoland lopen al diverse trajecten van verschillende overheden en gebiedspartners om delen van de vraagstukken aan te pakken. Denk aan het actieplan bodem en water, de biodiversiteitsaanpakken, de Flevolandse Aanpak Stikstof, het gebiedsproces bodemdaling en de bossenstrategie.

Proces: Flevolandse aanpak

Voor het gebiedsprogramma is inbreng van alle partijen in het gebied nodig. Daarom is een bottom-up gebiedsgerichte aanpak gestart waarbij het samenwerken met de medeoverheden, maatschappelijk veld, agrariërs, andere ondernemers en inwoners essentieel is om gezamenlijk te komen tot een uitvoerbaar, gedragen en effectief gebiedsprogramma. Het verbinden en faciliteren zijn hierbij belangrijke rollen van de provincie.

Het provinciaal programma landelijk gebied is geen statisch proces, maar een continue proces van aanpassing aan de praktijk en nieuwe inzichten. Het gebiedsprogramma 1.0 dat de provincie Flevoland op 1 juli 2023 indient, is een aanbod welke het Rijk honoreert met gelden en arrangementen. Aan de hand daarvan zal de provincie een meerjarig gebiedsgerichte aanpak bepalen. Dat is de start van (verschillende) gebiedsprocessen om de uitwerking en realisatie samen met alle betrokkenen vorm te geven. Deze gebiedsprocessen zullen waarschijnlijk vanaf 2024 starten. Als onderdeel van de gebiedsprocessen wordt gezien hoe oplossingsrichtingen zich verhouden tot het staande beleid. Als voor de uitvoering afwijking van het huidige beleid nodig is, zullen de besturen die dat beleid hebben vastgesteld, moeten beoordelen of afwijking tot de mogelijkheden behoort.

Betrekken gemeenten en waterschap

De provincie verkent samen met de Flevolandse gemeenten en het waterschap wat er nodig is voor een toekomstbestendig landelijk gebied. Daarbij wordt een analyse gemaakt van de diverse vraagstukken en oplossingsrichtingen voor het landelijk gebied, de al uitgevoerde maatregelen en lopende (gebieds-)processen.

Uitnodiging aan samenleving

Onderdeel van het proces is een brede maatschappelijke uitnodiging om te komen met ideeën voor een toekomstbestendig landelijk gebied Flevoland. Hiervoor doet de provincie een uitnodiging aan gebiedspartners, (agrarische) ondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners om tot en met 30 april 2023 met ideeën te komen. De ideeën kunnen globaal zijn en gericht op de langere termijn, maar kunnen ook concreet zijn gericht op een specifiek gebied of een locatie.

Inmiddels is de uitnodiging uitgegaan. Meer informatie staat op de website van de provincie:

www.flevoland.nl/landelijkgebied

Het aandragen van een idee of project betekent geen garantie op uitvoering. Er zal mogelijk een prioritering en keuzen gemaakt moeten worden omdat niet alles tegelijkertijd kan.

De analyses, oplossingsrichtingen en de ideeën die worden ingediend zijn bouwstenen voor het Flevolandse gebiedsprogramma – het aanbod aan het Rijk. De ideeën worden gebruikt om te bezien welke maatregelen op korte termijn getroffen kunnen worden, hoe lopende (gebieds)processen verrijkt kunnen worden en te bezien waar aanvullend (gebieds)processen gewenst zijn. Daarbij wordt samenhang en integraliteit in de verschillende oplossingsrichtingen gebracht die gericht is op een toekomstbestendig Flevolands landelijk gebied.

De Regietafel Stikstof wordt verbreed naar een Regietafel Landelijk Gebied Flevoland

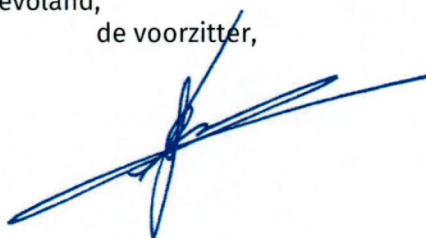
Het wettelijk verplichte Gebiedsplan stikstof moet onderdeel uitmaken van het in te dienen gebiedsprogramma landelijk gebied. Voor het Gebiedsplan was al een Regietafel Stikstof ingericht. De Regietafel Stikstof is verbreed naar een Regietafel Landelijk Gebied. Aan de verbrede Regietafel nemen onder andere alle Flevolandse gemeenten en het waterschap deel.

Wij kijken uit naar een vruchtbare en inspirerende samenwerking.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

drs. D.J. Tijn - L. Verbeek

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gemeente Dronten
t.a.v. de heer J.P. Gebben
Gildestraat 1
8263 AH Kampen

**Directoraat Generaal
Landelijk Gebied en Stikstof**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door
A.J.B. Persoon

T 070 378 4276
a.j.b.persoon@mininv.nl

Ons kenmerk
DGLGS / 26328286

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum **21 MRT 2023**
Betreft Reactie op brandbrief stop ongewenste opkoop stikstofruimte

Geachte heer Gebben,

Hierbij reageer ik, mede namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat, op uw brief van 22 december 2022 waarin u zorgen uit over het opkopen van stikstofruimte door belanghebbende private partijen, zonder dat gemeenten hierin gekend worden en de kans krijgen integrale afwegingen te maken over de inzet van stikstofruimte. In uw brief vraagt om centrale regie op de opkoop met en voor lokaal handelingsperspectief. Ik begrijp uw zorgen.

De provincie Flevoland staat voor een complexe opgave om de kwaliteit van natuur, water en bodem te verbeteren en de klimaatopgave te halen. Ook is de opgave voor de legalisatie van PAS-melders aanzienlijk. Optimale inzet van beschikbare stikstofruimte is daarom essentieel. Flevoland beschikt over een stikstofbank waarin door de provincie gerealiseerde stikstofruimte geplaatst kan worden. Deze stikstofruimte kan (later) ingezet worden bij legalisatie van PAS-melders. Eveneens is afstemming tussen de verschillende overheidslagen belangrijk. Daarom heeft het kabinet in de Kamerbrief van 25 november 2022^[2] stappen aangekondigd om de regie op extern salderen te versterken.

Ik vind het belangrijk dat we elkaar als overheden niet verrassen als we zelf initiatiefnemer zijn bij extern salderen. In 2020 hebben we interbestuurlijk afgesproken dat we elkaar vooraf informeren over voorgenomen transacties op basis van extern salderen. Ik hecht er belang aan om deze afspraken met elkaar te herbevestigen. Ook zal ik samen met de mede-overheden op korte termijn tot verduidelijkte spelregels komen en deze vastleggen.

Ook wil ik het op korte termijn mogelijk maken om in het kader van gebiedsprocessen te sturen op de gebruiksmogelijkheden van emissieruimte die beschikbaar komt bij extern salderen en zo voorkomen dat partijen vanuit verschillende opgaven en belangen met elkaar concurreren. Daarbij werkt het kabinet de wettelijke mogelijkheden uit om een voorkeursrecht te kunnen leggen op gronden met een agrarische functie, zodat in gebiedsprocessen ook gestuurd kan worden op het gebruik van toekomstige agrarische grond.

De komende periode werkt het kabinet samen met de provincies, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), departementen en andere betrokken partijen bovengenoemde stappen verder uit. Zeker ook in uw gemeente zullen deze stappen helpen om de juiste keuzes te

^[2] Kamerstuk 34 682, nr. 108

**Directoraat Generaal
Landelijk Gebied en Stikstof**

kunnen maken in de gebiedsprocessen. U kunt op mij rekenen voor een goede samenwerking en het faciliteren van een integrale aanpak in uw gemeente.

Ons kenmerk
DGLGS / 26328286

Met vriendelijke groet,

Christianne van der Wal
Minister voor Natuur en Stikstof